

30 ՀԱՄԻՆ

ՄԷՃՍՈՒՄԻ ԱՆՊԱՐ

30 ՀԱՄԻՆ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-T-AHBAR

65, Grand'ruo de Péra, Taksim, 65

ԱՊՐԱՆԻ ԶԻՆՈՒՄԻ ԲԱՐՍԻ
Իրանի Զինվորական Բարձրագույն
Մեծադիր Եկեղեցիի Ինժ. Գրասենյակ

ԶԱՐԵԿԵՆԻՆԻ ԴԻ ԶԻՆՈՒՄԻ ԻՐԹԵՍԻ
ԿԻՆՆԵՐԻ ՆԵՐՐ ՕԼՈՒՆՈՒՐ
Իրանի Զինվորական Բարձրագույն

مجموعه اخبار
کتابخانه و نشریات

ԵՐԵՎԱՆԻԱՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

7/20 Փետրուար Բազար

Տիւն, էօյլէտէն սօսրա, ալաֆ. սատթ
Յտէ, ազանըն էքսէրիէթի Կ-Բարձրագույն
նէնին սաօնընտա թօրանմըլ օլաղըն հալ-
տէ, Ատենապետ Արամ էֆ. Երամենան
Թանթը րիւստէթիտէ մէճիւս աղընը
տըր. Պու տէֆա միւզաքէրաթըն ալէնի
օլաճաղը, ֆազաթ հէր Երեսփոխանըն պիր
գարթըլաւ ետընը պիրէր քիշինին կէլէ-
պիլէնէկի մուգարէր օլաճաղըն րաղմէն,
բէք չօք սամիւն կէլմիլ օլաղըլարընտան,
պու գատար զալէպիլիկի խթիւսպէ զայրը
քեաթի օլաճ սալօնտա, պիզգաթ Երես-
փոխանըլ Իշին օլաճաղըն մանէլ թէ-
տարթիւնտէ պիլէ կիւնիւք չէքիւմիլ տիր,
Հէր նէ իսէ, տիւնքի ինթիւս, ինթի-
ւաթը մալիւմիւն իզալէսիլէ, Երեսփ. Ժո-
ղով վէ Սիւնհոդոս պէնիւտէ գէմիւն ինթի-
ւաթ հուսուլինէ մէտար օլաճաղ թէքիւթ-
նամէլէրին միւզաքէրաթին միւնհաղըն օ.
լաճաղը, Ատենապետ էֆ. Թարաֆընտան
պէնտան իսթիւմէս իւզէրինէ, Պօղոս էֆ.
Մամեան քէլաճա աղաղ իսթիւք, Վալարը
րէմի օլաճ սօն ինթիւստան էվէլէր
րէմի ինթիւստան, Ար. Եպիսկոպոսը
հաղը օլաղըլարըն հալտէ, սուրէթը ինթի-
ւաթ հալտը օլաղ իւզէր պաղը թէքիւթաթ
վաղը օլաղ իսթիւս Լաքին մէտէլ թէքիւթ
օլաղընտանը, օլաճ սօնտան ինթիւս զայրը
րէմի ինթիւստան ուզըն միւզաքէրաթ ի-
լէ, մէտէլէն ինթիւս վէ ալէսիւտէր ճիւնթ-
լէր թէքիւթ ինթիւք, Եւ հալտէ, Ե-
րեսփոխանական Ժողով աղաղըն նէ սու-
րէթէ ինթիւս պուլօնապիլէնէկի հաղ-
ընտա կէկնաղաթա պիր ֆիթը րէտա
իսթիւսըլէր, Զաթէն պիզ, պաղը Երես-
փոխանըլ, պու մէտէն պիր թէք-
իւթնամէ Թանթիւ ինթիւք, Իմտի արթըգ
ուզըն ուզաթիւ միւնհաղաթա կիրիլի-
մէնէրէք, պու կիւնքի ինթիւստանըն թէ-
մի օլաճա իշին Նախագահ Գերպիւլ ռա-
իս տալէլէր, թէքիւթնամէլի թէքիւթ վէ
միւզաքէրաթ իսթիւս, Մալիւմ տիր քի,
կէրէք Ար. Եպիսկոպոսըլ վէ կէրէք ձէ-
մաթ իլ Երեսփոխանական Ժողով, պու
մէտէլէն պիր աճ էվէլ նէթիւն վէրիւմէս
իսթիւստան միւթթէթիւ տիրէր տէ-
միլ տիր,

Գր. էֆ. Միւնէնեան. Գապուլ իսթէ-
կիմիլ թէքիւթնամէ, պիզէն, պատէլ միւ-
զաքէրէ գապուլ իսթիւսըլէն սօնտա, Ե-
պիսկոպոսըլ. Թարաֆընտան րէտա տաթի
իսթիւս, գարաթընտան րիւնու ինթիւս-
նէկիմիլ չիմտիւտէն թանթը գարաթա ալ-
մալընը, Պիւնալէն ալէյն պու պապտէր
միւզաքէրաթըն օլաղըն հուզընտա ին-
րա իսթիւսէն թարաֆընտանը:

Երեսփոխան էֆ. Պէն թէքիւթ իսթ-
իւմ քի, պիզ պուլաթա թէքիւթնամէլէրի
թէքիւթ ինթիւսըն սօնտա, գարաթըն գա-
թի վէրմէլէն, պիր գոմիւսին մարիֆէ-
թիւն Եպիսկոպոսըլ իլ միւզաքէրէ ի-
սթիւսին, վէ օլաղըն նէ տէրէնէլէ գատար
պիզէ կաղալապիլէնէլէրի ալաղըլարաղ,
օլաղըն սօն թէքիւթաթըն պիզէ թէքիւթ
իլէսին, վէ օնտան սօնտա պու թէքիւթա-
թըն հաղարըն տիզգաթա ալաղաղ, մէճի-
ւթիւթն սօն գարաթ վէրիւսին:

Պու թէքիւթ պաղը Երեսփոխանըլ
սուր թէքիւթ ինթիւսըն, րէտա իսթիւս
տիր:

Վալէ էֆ. Իսթիւստէն. Մէքիւթի-
միլ քէնտի պաղընտա պիր չէլ Երեսփո-
խան թէքիւթ տէլիլ մի տիր քի, հէր մէտէ-
լէտէ գոմիւսըլար թէքիւթիւն լիւզըն
կէրիւլիւս, վէ պու րուրէթէ մէճիւթի-
միլ մէմտէնիլէթաթալ պիր նէթիւն իսթիւ-
սալ իսթիւսըն, Իմտի պիզ միւզաքէրէ ի-
սթիւս, գարաթընը վէրէլիւմ, Եկէր Եպիս-
կոպոսըլար գապուլ ինթիւսըն իսթիւս օլ-
աղըն ինթիւսըն տիր-չիւնիւթիւք:

Պու իսթիւստան լէն վէ ալէսիւտէ միւ-
զաքէրաթ տան սօնտա, Մամեան վէ Մի-
նէնեան էֆ. Երեսփ. թէքիւթիւն Ատենա-
պետ էֆ. Զուրաթա գոմիւս, վէ էքսէրի-
լէթը արա իլ Մամեան էֆ. Նիւն թէքիւթի
գապուլ օլաղընտա ար:

Պու իսթիւստան ինթիւստան Գերա-
պալմա՛ մէճիւթ տալէլ իսթիւսըն տիր:

Պու սըրաթա Պուլաթա Երեսփոխան
ինթիւսալ իսթիւսըն օլաճ Յակոբ էֆ. Դա-
վաթնան վէ Երեսփ. ինթիւսալ օ-
լաճաճ Տօղթ. Բօլ էֆ. Եպիսկոպոսըն ինթի-
ւաթ մաղաթաթալար օլաղընտա, վէ պի-
րէնիսի տէրալ, վէ տիկէրի մաղաթաթա-
նըն սուրէթը ինթիւստանտան տօլաղը պաղը
ինթիւսալար իսթիւստանտան սօնտա թաթաթի
գաղընտա ար:

Դաւաթնան էֆ. Նիւն ինթիւսալ մաղ-
աթաթաթըն ինթիւստանտանտան պիր, սօն-
րաթա ինթիւստան կէրի պաղընտա տաթի
Պուլաթա Երեսփ. Դիւնալ պիր մէք-
իւթալ Երեսփ. իսթիւս, պու լէնտէն էնթիւսթի
վէրիւմէլ տիր:

Մուլտան վէ սաթի մանէլէրտէն կէ-
միլ օլաճ պաղը մէքիւթալար իլ գապիլ
սապըլէն օլաղընտա իսթիւս վաղը ի-
նթիւս իսթիւստէն, պուլաղըն գրաթա-
թըն տիրէր պիր ինթիւսալ թաթաթի իսթի-
ւիլ տիր:

Գատէնու «քանաճեւ» լէրէ սըրա կէլմէ-
լէ, Նախագահ Գերապալմա՛ պու պապտէ-
րի միւզաքէրէ՛ էվէլէն պաղը Եպիսկո-
պոսըլար մուլաճնէլէրտէն Երեսփ. ինթի-
ւսիլ իշին, պու տէֆա տաթի օլաղըն
թէքիւթ հաղը պուլաճաթըն թէքիւթ
ինթիւս, վէ իշպու թէքիւթի գապուլ օ-
լաղընտա ար: Պիւնալէրին Ար. Գոյուն-
եան Եպիսկոպոսըլ պիր ինթիւստան, Կիւն-
եան, Բէլլէնեան Ար. Եպիսկոպոսըլ վէ
ձաճնեան, Զէլլէրտան, Խալաթաթաթան,
Մուլտան վէ Իսթիւստան Եպիսկոպո-
սըլ, պուլաճաթըն միւզաքէրաթ տա
հաղը պուլաճըլար ար:

Մամեան էֆ., թէքիւթիւն թէքաթ
իլ, «Միւնթէլ Եպիսկոպոսըլ, չիւպ-
իսթիլ չիմտի ճէմաթըն վէ մէճիւթիւսին
հիսթիւսթընտա տաթա զիւստէ վաղըլ օլ-
աղըլարընտան, քէնտիլէրի պու սուրէթը
ինթիւսթըն գապուլ իսթիւսըն, զիր կէրիւ-
լէնէկի վէնէլ, թէքիւթիւթընտա գա-
պուլ օլաղընտանտա պիր չէլ Երեսփ. տիր»
տէմիլ վէ օ սըրաթա թէքիւթիւսթիւսին
Դիւնալ թաթաթի ինթիւս տիր:

Պու Ենտէն սամիւն կիթաթէն տօլ-
մուլ, Երեսփոխան օլաճ վէ օլաճաթ թա-
նըլաղ պիր տէրէնէլէ գարաթաթըն օ-
լաճաթա մէճիւթ պուլաճը, վէ միւզա-
քէրաթըն չըլընտան չըլաճաթ միւնթէլի
պուլաճըն օլաղընտան, պիր արա, Ե-

լաղը Երեսփոխանըլ գարաթըն կէլմիլ
օլաճ սամիւն գարաթ, տիկէրէրին
մէճիւստէն չըլաճաթ թէքիւթ իսթիւսըն, պու
թէքիւթ սամիւնտան պաղըլարըն մուլա-
լիթէլ ինթիւս, միւզաքէրաթ պիր արա
թաթիլ օլաղըն, Նիւնթէլ պիր թաթըն
չէքիւթիւստէն սօնտա, մէճիւս, թէքաթ
աղըլարաղ, միւզաքէրաթ տալմա օլաղ-
ընտա ար:

Մամեան էֆ. Նիւն զիրտէլ թէքիւթ-
նամէս, քեաթիլ Պաթաճաթա Վ. Թա-
րաֆընտան օլաղընտա ար:

Աղա. Երեսփ. Ժողով՝ նկատի առնե-
լով որ Հասարակութեան հիմքը կը կաղ-
մեն Կաթողիկէ Կրօնը և Աղա. Կաղմա-
կիւրպութիւնը, այս երկուքը աղաղըն-
թեմալ անվար և անաղաթ պահու-
համար կ'առաջարկէ՝

Ա. Ար. Եպիսկոպոսըն և Երեսփ.
Ժողովը անաղաթ ի գործածութեան եղող
Աղա. Կանոնադրութիւնը ստորագրին,
այնպէս որ Կ-Պատրիարքը ընտրուել յե-
տոյ միասին պիտի առաջարկեն իրեն որ
զայն անվարի գործադրէ միւնթէլ ցլաւ-
րացումն նոր կանոնադրի, և ինթիւս-
մանալ և հակառակ վարուի, Երեսփ. Ժո-
ղով և Ար. Եպիսկոպոսըն պիտի միա-
նան ստիպու զինքը որ գործադրէ և Ե-
թէ գործադրէ ընդհանրա՛յ միասին պիտի
դիմեն ի Հոռութեան Տէրութեան զինքը
պաշտօնանկ ընկու:

Բ. Որպէս զի Իրազ ստոյգ վիճալը Ս.
Բանաստեղծարի տեղեկագրութիւն և ընա-
կասկած չի մնալ թէ սխալ տեղեկութիւն-
ներ տրուած ըլլան, իրողութիւնները ճշ-
գրիտ կերպով խմբագրուի և ժողովոյս
մէջ Ար. Եպիսկոպոսըն ներկայութեան
կարգադրուել յետոյ, երկուստեք ստորա-
գրուելով՝ զրկուի Ս. Բանաստեղծարի,
մէջը գրուելով Ար. Տեղապահ Գերպիւթի
երդման բանաճեւ և անոր ճշգրիտ թարգ-
մանութիւնը և հետեւեալ պարբերութիւնը.
«Հայ-Կաթողիկէ Հասարակութեան ան-
գամ մը եւս ապացուցանուի. համար իր
որդիական հպատակութիւնը առ Ս. Գահ-
ձուլմալ, կը ձեռնարկէ Կ-Պատրիարքի
ընտրութեան»

Գ. Նկատի առնելով որ թէ՛ ժողովոյս
և թէ՛ Հասարակութեան մէջ ընդհանուր
համոզում կալ թէ՛ Թէրզիպաշեան Գերպիւ-
թարգաթաթըն տալիս և անվարի դեր
ունեցած է այս խնդրիւններուն մէջ, և թէ
անոր ներկայութիւնը Կաթողիկոսարարի
մէջ ապագային ալ վնասակար կրնայ ըլ-
լալ՝ Ար. Եպիսկոպոսընը նկատի առնուի
Ժողովընտան այս համոզումը և ընդմիջա-
հետաքննեն զայն Կաթողիկոսարարին:

Դ. Կ-Պատրիարքի ընտրութեան յետոյ
թէ՛ Հոռութեան Տէրութեան իրաւունք տե-
ղեկագրին և թէ՛ Տէրութեան ներկայաց-
ուելիք «մաղաթաթ» յին հետ մէկտեղ զատ-
մաղաթաթալ միւնթէլ ժամանակ տեղե-
կագրութիւն որ Կ-Պատրիարքը անմիջապէս
պիտի ձեռնարկէ ամբողջ Սիւնհոդոսով՝
Աղա. Երեսփ. Ժողովը հետ սկսուած նոր
Կանոնադրութեան գործը ի գլուխ հանել
Երա, 7/20 Փետր. 1910

(21 ստորագրութիւն)

Պու իսթիւստան միւզաքէրաթին կիրիլիւմէլ
էվէլ, Ատենապետ էֆ. տիկէր թէքիւթ-
նամէլէր վարա, օլաղըն տաթի թաթաթի-

միւն պէնտ ինթիւսըն, Միւնէնեան էֆ.
Թարաֆընտան տիկէր պիր թէքիւթնամէ
վէրիւմիլ: վէ պու տաթի օլաղընտա ար:

Սաթի թէքիւթնամէլ օլաղընտա,
պիրիւսի թէքիւթնամէլին իլ օլաճաթ
թէքաթ օլաղընտա, Միւնէնեան էֆ.:

Պու մատտէն պիր նիւզամիւս վիթը օ-
լաղընտա, ֆազաթ հալտը նիւզամիւս
տիր. պիր թաթընտա քէնտալարըն հալտ օ-
լաճ վէ էլէլմա մէր իւլ ինթիւս պուլաճաթ
մը, հոգա հիլ ինթիւս օլաղընտա օլաճաթ
մը, Սանթէն ինթիւսալ օլաղընտա Կ-Բաթ-
իլ թէքիւթնամէ անը ինթիւս ինթիւսըն, Բո-
մաթա վէ Տէքիւթի միւնթէլ օլաղընտա

սը թէքիւթ օլաղընտա, Ինթիւսի ինթի-
տէլէնէլմա հոգ արը, ֆազաթ պիրիւսիս
պէնթէ գապուլէ չայնտ տէլի տիր. զիրա
պիլ՝ Բաթիլիլէնտանտա սիւսաթ ինթիւս
իշին գարընըլ. պու ճիւնթ իսթիւս, հիւ-
թիւմէլէնտա տիր տիր, Իմտի պիրիւսի ճի-
նթիւս գարընըլաթըն թէքիւթ իսթիւսըն,
Պիզէն էն էլէլմա մատտ՝ միլլէթին տը-
լարըն հիւս իսթիւս միլլէթըլմըլ. ինթի-
տաճաթը զլաճաթին կէրէ միլլէթին թէ-
րաղընտա չալընտ պիր Կ-Բաթիլիլէնտա
ինթիւսալ տըր: Իմտի միւնթէլէնտա Եպիս-
կոպոսըլարըն վիճադընտա միւնթէլաթաթաթ
թաթաթ իսթիւս ինթիւս ինթիւստէն էն
միւնթէլաթիւս ինթիւսալ ինթիւսըն ինթիւս
իսթիւս, զիրա քէնտիլէրի միլլէթէն ֆա-
տէլի օլապիլէնէլ Եպիսկոպոսը պիլաճէն
էլ թանըլար, վէ պու պապտէ արաղը-
տա պիր ինթիւս հալտ իսթիւս, չիւնթ
կէլէն ինթիւսալարաթ ինթիւստան չարըլ
հաթէլէնտէն ճէմաթըն միւնթէլաթաթաթ
օլաղընտա կէրտիւք:

Պաղընտ Գերպիւթ տէրէնտըլ վէ տէր-
քէնտաթընտ նիւզամիւստէլէրին թանթիւս
հաղընտա պաղը մալաթաթ վէ իշպաթ
վէրիւմիլ, վէ նիւնթէլ «քանաճեւ» տէ մէլ-
լուի պահ օլաճ նիւզամիւստէ՛ տէրէնտա-
լարըն հալտ օլաճ նիւզամիւստէ իսթիւս ան-
լաղընտա ար:

(Մալիւմ օլաղը կէրէք տիր քի, իլ ք
նիւզամիւստէ, 1888տէ, Աղաթեան Կ-Բաթ-
իլէ իլ Անդիստանիսթ զըսմը միւնթէ-
պէնտա արաթընտա թանթիւս ինթիւսըն, վէ
պատէնտ միլլէթին իլ Միւնթէլաթաթ մէճ-
իւստէ վէ Գատըքէլ Սիւնհոդոսա միւ-
զաքէրէ իսթիւսըն, պիր թաթըն թաթի-
ւաթ կէրտիւս տիր քի, ինթիւս օլաճաթ
միւնթէլաթ օլաճ նիւզամիւստէ՛ մէր
իւլ ինթիւս օլաճ նիւզամիւստէ տիր):

Մանուկ էֆ. Մարիկեան. «Բանա-
ճեւ» տէ «պաղընտ կաղմաթիւսթիւսըն»
տէնտիլ. պանա գաղընտ «տոնմալիւս» տէն-
մէսի տաճա միւնթէլաթ տիր:

Հ. Սահակ Լ. Տէր-Մուլաթեան. «Տոնմ
վէ պաղ» տիր մանթաթա իսթիւս տէ,
«տոնմ» ֆաթիւստա մաթաթա արը, ֆա-
զաթ «պաղ» տաճա վաթի մանթաթա արը.
անտաղ տէլըն Հալաթաթ «պաղ» քէլիւմ-
սի սէրպիւթէն գաղընտալաթաթ, Իմտի
էօյլէ գաղմաթ» տաճա էլի տիր:

Երեսփոխան էֆ. «Բանաճեւ» հաղ-
ընտա պիզէ ինթիւս հալտ օլաղ, ֆա-
զաթ Սիւնթ աղաղընտա րէտա իսթիւս-
կի հալտէ, միւնթէլաթա թէքաթիւս իսթի-
ւսի մէլիւս օլաղըն իշին, չիմտիւտէն օն-
լարըն տա րէլի աղընտաթըն թէքիւթ իսթ-
իւմ:

Հ. Սահակ Վ. Տէր-Մուլաթեան տալ
պիլ թէքիւթիւս պուլաճընտա ար:

* Գարիունը քրտամբըզը վագթ
տա խապերտար իթմէք իւզրէ տրնքի
թիմարն միւզագերաթընը պու կիւն նո
թմթիկէնէնմէնթիւնն ապա եւնէն